

валось в двох лимфатических коллекторах; при меланоме кожи туловища – 61,5% в подмышечных коллекторах, 26,9% — в паховых, 3,8% — в шейных, 7,7% детектировались в двух и более лимфатических коллекторах; при меланоме кожи головы 50% в шейных и 50% — в двух коллекторах.

Заключення. Радиоизотопный метод прост, легко выполним и информативен для идентификации «сторожевых» лимфатических узлов при меланоме кожи.

Он позволяет определять расположение «сторожевых» лимфатических узлов непосредственно через кожу, при этом узел может быть удален через небольшой разрез и во время операции можно контролировать локализацию узла.

Риск неуспешной идентификации СЛУ выше у больных с избыточной массой тела.

Предоперационная лимфосцинтиграфия, как инструмент картирования, является важным этапом исследования СЛУ, в особенности для меланомы кожи с локализацией на туловище.

ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ВІРУСНИХ ПНЕВМОНІЙ

*Танасічук-Гажієва Н.В., Морозова Н.Л.,
Танасічук В.С., Черкасова Л.А.*

*Національний медичний університет
ім. О.О. Богомольця, м. Київ, Україна*

*Національна медична академія післядипломної
освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна*

Вступ. Складність своєчасної діагностики вірусних пневмоній (ВП) часто зумовлена невідповідністю рентгенологічних та аускультативних даних, відсутністю переконливої рентгенологічної картини на початку захворювання, що потребує застосування сучасного методу томографічної візуалізації – мультidetекторної комп'ютерної томографії (МДКТ).

Мета. Вивчення особливостей запального ураження легень у період епідемічного спалаху грипу А/Н1N1 за допомогою рентгенографічних і комп'ютерно-томографічних досліджень.

Матеріали та методи. У роботу включені результати променевого досліджень 58 хворих (32 чоловіки, 26 жінок, віком 21-73 роки) з клінічно встановленим діагнозом «грип, ускладнений пневмонією». У 17 (29,3%) осіб лабораторно за допомогою полімеразної ланцюгової реакції підтверджено наявність грипу А/Н1N1. Рентгенографія грудної клітки (РГК) виконана всім пацієнтам (100%) за стандартною методикою. МДКТ органів грудної клітки проведена 38 (65,5%) хворим на 16-зрізовому спіральному комп'ютерному томографі Bright Speed Elite (General Electric) в аксіальній проекції з товщиною зрізу 1,25 мм з подальшим застосуванням м'якотканого та легеневого алгоритмів реконструкції зображень та побудовою мультипланарних реконструкцій.

Результати досліджень та їх обговорення. Установлено основні рентгенологічні ознаки грип-асоційованих пневмоній сезону 2015-2016 рр., а саме: ущільнення легеневої паренхіми за типом «матового скла» (91,4% випадків) у поєднанні з альвеолярною консолидацією (45,2%), що частіше спостерігалось одночасно в центральних та периферичних ділянках легневих полів (51,7%); переважне ураження середніх та нижніх відділів легень (81%);

наявність двосторонніх змін одночасно в III-IV легневих зонах (75,8%); наявність супутніх плеврального випоту (20,7%) та регіонарної лімфаденопатії (39,6%). Найбільшу кількість пневмоній діагностовано з 2-го по 5-й день з початку захворювання на грип (53,4% випадків). У 34 (58,6%) хворих дані РГК порівняли з результатами, отриманими при МДКТ. Чутливість РГК у діагностиці пневмонії при порівнянні з МДКТ становила 85,3%. В п'яти випадках отримані псевдонегативні результати, переважно обумовлені наявністю у хворих малоінтенсивних інфільтративних змін паренхіми легень.

Висновки. МДКТ має найвищу діагностичну ефективність у виявленні ВП, дозволяє визначати зміни легеневої тканини на початковій стадії розвитку патологічного процесу, що є важливим для оцінки прогнозу захворювання та вибору адекватної тактики лікування.

ДИФЕРЕНЦІЙНА ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ВОГНИЩЕВИХ УРАЖЕНЬ ПЕЧІНКИ

Танасічук-Гажієва Н.В., Шпак С.О.

*Національний медичний університет
ім. О.О. Богомольця, м. Київ, Україна*

*Національна медична академія післядипломної
освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна*

Вступ. Широке впровадження в практичну медицину мультidetекторної комп'ютерної томографії (МДКТ) значно розширило діагностичні можливості виявлення вогнищевих утворень печінки та їх диференційної діагностики, що є актуальним у хірургічній гепатології.

Мета — підвищити ефективність диференційної променевої діагностики доброякісних і злроякісних новоутворень печінки на основі застосування МДКТ із внутрішньовенним болюсним контрастуванням.

Матеріали та методи. У 191 хворого (87 чоловіків, 104 жінок, вік 16-82 роки) з вогнищевими ураженнями печінки різної етіології виконана МДКТ на 64-зрізовому комп'ютерному томографі Brilliance-64 (Philips) із внутрішньовенним болюсним контрастуванням. Верифікацію результатів проводили на підставі оперативного втручання, пункційної біопсії, динамічного спостереження. У всіх пацієнтів на першому етапі дослідження виконували сонографію печінки, у ряді випадків з доплерографією. За необхідності підтвердження діагнозу застосовували магнітно-резонансну томографію з внутрішньовенним контрастуванням.

Результати досліджень та їх обговорення. Визначені МДКТ-критерії диференційної діагностики вогнищевих уражень печінки включали семіотичні особливості вогнища і його судинної архітекtonіки, характер контрастування вогнища в поєднанні з денситометричними та графічними показниками, що відбивають зміни щільності контрастної речовини в печінці, селезинці та порталній вені. Розроблена методика багатозафазної МДКТ, яка адаптована до 64-зрізового комп'ютерного томографа з розділенням фаз контрастування на підфази, дозволила об'єктивно оцінити особливості кровопостачання пухлини та паренхіми печінки. При апробації запропонована математична модель ризику злроякісності пухлини МДКТ виконана у 65 пацієнтів з підозрою на

вогнищеве ураження печінки (30 – злаякісне і 35 – доброякісне).

Висновки. МДКТ із використанням багатофазного протоколу контрастування є достовірним неінвазивним методом диференційної діагностики злаякісних і доброякісних новоутворень печінки. Чутливість і специфічність методу при злаякісних пухлинах складає — 100 та 95,8% відповідно, при доброякісних — 100 та 95,3%. Диференційна діагностика гепатоцелюлярної аденоми і неускладненої форми гепатоцелюлярного раку потребує морфологічної верифікації завдяки подібним семіотичним ознакам при МДКТ.

ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ПОСТІНФАРКТНОГО РЕМОДЕЛЮВАННЯ ЛІВОГО ШЛУНОЧКА СЕРЦЯ У ХВОРИХ ПІСЛЯ РЕВАСКУЛЯРИЗАЦІЙНИХ ВТРУЧАНЬ

*Танасічук В.С., Федьків С.В., Бабкіна Т.М.,
Танасічук-Гажієва Н.В., Шпак С.А.*

*Національна медична академія післядипломної
освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна*

ДУ «Національний науковий центр

«Інститут кардіології ім. акад. М.Д. Стражеска»

НАМН України», м. Київ, Україна

Національний медичний університет

ім. О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Вступ. Суттєвого значення набувають методи променевої діагностики у хворих із хронічними формами ішемічної хвороби серця (ІХС) при ревазуляризаційних втручаннях для вивчення особливостей ремоделювання лівого шлуночка (ЛШ) серця, як головної чинника прогнозування перебігу ІХС.

Мета — вивчити вплив ревазуляризації міокарда на ремоделювання ЛШ серця у хворих із хронічною ІХС за допомогою сучасних методів томографічної візуалізації (МДКТ, МРТ).

Матеріал та методи. В роботу включені 84 хворих (вік 47-72 років, 38 жінок, 46 чоловіків) з хронічними формами ІХС, яким проводилось комплексне променеве дослідження серця. 24 (28,6%) пацієнтам проведено ендovasкулярну та хірургічну ревазуляризацію: коронарне шунтування – у 16 (19%), стентування коронарних артерій (КА) – у 8 (9,5%). Для оцінки ефективності ендovasкулярного стентування КА та коронарного шунтування хворих при ІХС проведено порівняльний аналіз структурно-функціонального стану ЛШ після ревазуляризації – 1 група (n=24) та у хворих при ІХС з ознаками ремоделювання ЛШ без хірургічного втручання – 2 група (n=60) для визначення впливу проведених лікувальних маніпуляцій щодо відновлення живлення серцевого м'язу. МДКТ-коронарновентрикулографію виконували на 64-зрізовому спіральному комп'ютерному томографі Brilliance 64 (Philips); нативне та контрастне МРТ дослідження проводили на апараті Ingenia 1,5T (Philips) з використанням спеціального програмного забезпечення для МДКТ та МРТ. За допомогою методів МДКТ, МРТ, ЕхоКГ, з використанням 17-сегментарної моделі ЛШ (American Heart Association 2002) стандартизовано визначали порушення регіонарної скоротності міокарду ЛШ. Відстрочене накопичення контрастної речовини при МДКТ та МРТ оцінювалось з використанням кількісного показника індексу трансмуральності (ІТ).

Результати досліджень та їх обговорення. За даними МДКТ, МРТ і ЕхоКГ у хворих після ревазуля-

ризації об'єм ЛШ залишався в межах норми або на нижній її межі порівняно з хворими без оперативного лікування, показники яких вказували на наявність дилатації ЛШ. Так, кінцевий діастолічний розмір (КДР) ЛШ–КТ становив (4,99±0,53) см і (5,71±0,66) см відповідно, p<0,001; КДР ЛШ–МРТ – (5,4±0,62) см і (6,57±0,74) см відповідно, p<0,01. Показник кінцевого систолічного розміру (КСР) ЛШ–КТ становив (3,08±0,71) см і (4,19±1,04) см відповідно, p<0,001, КДР ЛШ–МРТ – (3,3±0,69) см і (5,12±1,2) см відповідно, p<0,01; КДР ЛШ–ЕхоКГ – (3,47±0,71) см і (4,59±1,13) см відповідно, p<0,001.

Середні значення кінцевого діастолічного об'єму (КДО) та кінцевого систолічного об'єму (КСО) ЛШ в групах порівняння вірогідно відрізнялись за рахунок більш вираженого збільшення об'ємів ЛШ у хворих без оперативного лікування, ніж у пролікованих. Так, КДО ЛШ–КТ становив (133,2±35,97) мл і (213,78±75,19) мл відповідно, p<0,001; КДО ЛШ–МРТ – (113,13±25,4) мл і (244,18±59,4) мл відповідно, p<0,001; КДО ЛШ–ЕхоКГ (140,69±30,18) мл і (206,54±56,39) мл відповідно, p<0,001. Значення показника: КСО ЛШ–КТ – (55,94±36,22) мл і (125,67±78,42) мл відповідно, p=0,007; КСО ЛШ–МРТ (37,23±12,5) мл і (169,92±60,77) мл, p=0,002; КСО ЛШ–ЕхоКГ (57,21±27,31) і (113,13±56,95) мл відповідно, p<0,001.

Середня фракція викиду (ФВ) ЛШ також вірогідно відрізнялась у хворих після ревазуляризації міокарда і без ревазуляризації, отримано більш виражені ознаки зниження скоротливої функції серця в осіб 2-ї групи. Так, ФВ ЛШ–КТ була в середньому в 1,3–1,5 раза нижча і складала (60,0±14,10)% і (44,42±16,67)%, відповідно, p<0,01; ФВ ЛШ–МРТ – (67,33±7,42)% і (31,74±13,05)% відповідно, p<0,0001; ФВ ЛШ–ЕхоКГ – (59,96±10,89)% і (45,47±16,43)% відповідно, p<0,005.

У хворих без ревазуляризації міокарда з постінфарктним кардіосклерозом індекс трансмуральності ІТ–МРТ був вищий, ніж в осіб після ревазуляризації (3,33±1,39) і (1,33±0,57) відповідно (p=0,02), що супроводжувалось більшим порушенням регіонарної скоротності ЛШ (4,06±1,03) і (2,33±1,15) відповідно, p<0,01.

У хворих без проведення ревазуляризації КА мали ознаки гіпертрофії, збільшувались розміри лівого передсердя (p<0,01).

Висновки. МДКТ і МРТ є високоінформативними неінвазивними методами оцінки ремоделювання ЛШ серця у хворих з ІХС після ревазуляризаційних втручань. Проведення ревазуляризації міокарда при хронічних формах ІХС є позитивним прогностичним чинником, який дозволяє уповільнити і зменшити ознаки ремоделювання ЛШ.

ДІАГНОСТИЧНИЙ НЕЙРОВІЗУАЛІЗАЦІЙНИЙ АЛГОРИТМ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОГО КЛІНІЧНОГО ЦЕНТРУ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ

Тещук В.Й., Тещук Н.В.

*Військово-медичний клінічний центр Південного
регіону України, м. Одеса, Україна*

Вступ. Оцінюючи початкові етапи лікування пацієнтів з ГПМК слід пам'ятати про наявність «терапевтичного вікна» для проведення системної або інтра-